

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії  
В.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

*«03» квітня* 2023 р.

**ПРОГРАМА**

фахового вступного випробування  
для здобуття ступеня освіти магістр  
на основі НРК6 та НРК7

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність	205 «Лісове господарство»
Освітня програма	Лісове господарство

## ЗМІСТ

Загальні положення. . . . .	3
1. Вимоги до рівня підготовки вступників. . . . .	4
2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін. . . . .	6
3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування. . . . .	10
4. Порядок проведення фахового вступного випробування. . . . .	11
Рекомендована література. . . . .	12
ДОДАТОК Зразок «Екзаменаційний білет». . . . .	19

## ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня бакалавра - 6 рівень НРК (далі - НРК6), освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю 205 «Лісове господарство» (освітня програма «Лісове господарство») можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (НРК6), магістра (спеціаліста) (НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на здобутих раніш ступенів освіти бакалавр, магістр; освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю 205 «Лісове господарство» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю 205 «Лісове господарство».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю 205 «Лісове господарство».

**Мета вступного фахового випробування** полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем магістр на спеціальність 205 «Лісове господарство» та допуску до участі у конкурсному відборі.

**Умови проведення вступних випробувань.** Фахові вступні випробування проводяться в усній формі, у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в усній формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова фахової комісії згідно з

розкладом у день іспиту. Під час складання іспиту очно члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

## 1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітніми ступенями бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

### **Вступник повинен знати:**

- термінологію, що стосується основних понять за фахом;
- методику проведення лісівничих вимірювань та досліджень;
- обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання;
- особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності;
- технології створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду;
- особливості інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію;
- проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи;
- особливості ведення мисливського господарства в лісовому фонді;
- ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

### **Вступник повинен вміти:**

- вільно володіти термінологією за фахом;
- застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності;
- здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей;
- застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;
- проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог;
- застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання;

- аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази;
- оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки;
- впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

## **2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН**

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю 205 «Лісове господарство» містить основні питання за наступними темами:

### **Розділ «Дендрологія»**

Життєві форми деревних рослин. Групи росту деревних рослин. Онтогенез. Фенологія як наука про сезонні явища в житті рослин, популяцій та ландшафтів. Морфологія органів деревних рослин. Ріст та розвиток деревних рослин. Поняття про екологічний фактор і екологічні властивості деревних рослин. Кліматичні екологічні фактори. Едафічні ґрунтові екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин. Орографічні (топографічні) екологічні фактори, їх вплив на рослини. Біотичні екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин. Антропогенні екологічні фактори. Поняття про вид та внутришньовидова мінливість. Поняття про ареали. Поняття про фітоценоз і біогеоценоз. Природна дендрофлора України. Релікти і ендеміки. Червона книга України. Репродуктивні особливості та насіннєве розмноження деревних рослин. Вегетативне розмноження деревних рослин. Паростеве відновлення. Розмноження за допомогою відводків. Мікроклонування. Інтродукція та акліматизація деревних рослин. Відділ Голонасінні. Відділ Покритонасінні.

### **Розділ «Лісознавство»**

Основні поняття про природу лісу. Диференціація дерев у лісі. Класифікація Крафта. Природний добір, штучний добір в лісівництві. Лісовий фітоценоз, біоценоз, біогеоценоз. Лісостан та його компоненти. Деревостан як основний компонент лісу. Ознаки деревостану: походження, склад, форма, повнота, зімкнутість, густина, бонітет, вік, товарність, тип умов місцезростання, тип лісу. Будова деревостану. Морфологія лісового масиву. Фітомаса - поняття і її розподіл. Зовнішнє середовище та його роль в житті лісу. Класифікація екологічних факторів та закономірність дії факторів середовища. Абіотичні і біотичні фактори, їх роль. Ліс як явище географічне. Фактори лісоутворення. Ліс і клімат. Ліс і тепло. Ліс і світло. Ліс і повітря. Ліс і волога. Ліс і ґрунт. Типологія лісу. Природне поновлення лісу. Ріст і формування лісу. Динаміка лісу, лісозміни.

### **Розділ «Лісівництво»**

Поняття про користування лісом, види користування. Класифікація рубок лісу за їх призначенням. Загальна характеристика рубок формування та оздоровлення лісів. Технологічні особливості рубок догляду. Рубки догляду в деревостанах різного складу. Санітарні рубки. Рубки формування ландшафтів. Теоретичні основи рубок головного користування. Вибіркові рубки. Суцільні рубки. Поступові рубки. Технологія головних рубок. Очистка місць рубок.

Методологічні засади багатофункціонального ведення лісового господарства. Підвищення продуктивності та якості лісу.

### **Розділ «Лісова таксація»**

Методичні основи лісотаксаційних вимірювань. Таксація зрубаного дерева. Збіг деревного стовбура. Визначення об'ємів стовбурів зрубаних дерев. Таксація лісової продукції. Таксація зростаючих дерев та їх сукупності. Таксація насаджень. Закономірності таксаційної будови насаджень. Визначення запасу насаджень. Товарна та сортиментна оцінка лісових насаджень на пні. Таксація лісосік. Таксація деревного приросту. Аналіз ходу росту деревних стовбурів. Визначення приросту деревостанів. Таблиці ходу росту, їх класифікація і методи складання. Таксація лісових масивів. Розподіл лісового фонду на категорії земель. Розподіл лісових масивів на господарські одиниці, способи таксації лісових ділянок. Основні методичні підходи до кадастрової оцінки земель лісового фонду.

### **Розділ «Лісове насінництво і розсадники»**

Організація лісонасінної справи на селекційно-генетичній основі. Плодоношення дерев і чагарників (способи обліку і прогнозування). Лісонасіннева сировина (заготівля, приймання, зберігання). Посівна якість насіння (показники та методи визначення). Лісове насіння (способи зберігання та підготовки до сівби). Лісові розсадники та основні принципи їхнього проектування. Система агротехнічних заходів у лісовому розсаднику. Вирощування садивного матеріалу у посівному відділенні. Вирощування садивного матеріалу у шкільному відділенні. Садивний матеріал вегетативного походження. Вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Технічне приймання та інвентаризація садивного матеріалу.

### **Розділ «Лісові культури»**

Лісокультурне районування. Екологічне обґрунтування лісових культур. Лісокультурні площі та їх заліснення. Лісовідновлення і лісорозведення. Оцінка якості лісовідновлення. Чисті і змішані, прості і складні штучні лісонасадження. Густота лісових культур. Види і типи лісових культур. Обробіток ґрунту під лісові культури. Методи і способи створення лісових культур. Догляди за лісовими культурами. Створення лісових культур у борах, суборах, сугрудах і грудах. Культури екзотів, цінних технічних та харчових деревних та чагарникових порід. Реконструкція малоцінних насаджень. Облік і оцінка якості лісових культур. Охорона і захист лісокультурних об'єктів.

### **Розділ «Лісова меліорація»**

Основні терміни та визначення. Етапи лісової меліорації. Категорії земельного фонду, принцип їх виділення. Основи агролісомеліоративного районування. Категорії лісомеліоративних насаджень. Полезахисне лісорозведення. Асортимент деревних та чагарникових порід, їх лісомеліоративна характеристика. Агротехніка створення ЗЛН. Типові схеми змішування, догляд за рослинами до



змикання крон. Рубки догляду в ЗЛН. Виправлення смуг незадовільного стану. Водна та вітрова ерозія ґрунтів. Піски, та їх господарське використання. Рекультивация, гірська меліорація. ЗЛН\_вздовж шляхів сполучення.

### **Розділ «Лісоексплуатація»**

Лісові ресурси і їх значення для народного господарства України. Лісосировинна база, лісосічний фонд, відвід та оформлення лісосік, розміри лісосік і їх примикання. Лісозаготівля як виробничий процес підприємства лісового комплексу. Проектування лісосічних робіт. Основні технологічні операції і цикли на лісозаготівлі. Звалювання дерев моторними інструментами в різних експлуатаційних умовах. Технологічні процеси машинної заготівлі лісу. Трелювання деревної сировини під час лісозаготівлі. Трелювання деревної сировини канатними установками. Первинна обробка деревини на лісозаготівлі. Відвантаження деревинної сировини на лісозаготівлі.

### **Розділ «Деревинознавство»**

Будова дерева та деревини. Головні складові частини дерева та їх сировинне значення. Якості деревини. Макроскопічна будова деревини та кори. Мікроскопічна будова деревини та кори. Поняття про властивості матеріалів. Фізичні властивості деревини. Механічні властивості деревини. Хімічні та біологічні властивості деревини. Вади деревини. Сучки. Тріщини. Вади форми стовбура та вади будови деревини. Хімічні забарвлення та грибні ураження. Біологічні пошкодження. Сторонні включення, механічні пошкодження та вади обробки деревини Пожолобленість. Стійкість та захист деревини.

### **Розділ «Лісовпорядкування»**

Організація лісовпорядкування в Україні. Об'єкт лісовпорядкування. Економічні і теоретичні основи лісовпорядкування. Основні засади організації лісового господарства. Стиглість лісу. Підготовчі роботи до лісовпорядкування. Колективне та індивідуальне тренування окоміру. Інвентаризація лісу. Призначення при таксації лісу лісогосподарських та інших заходів. Дослідження особливостей росту, поновлення і стану лісів, підбір еталонних насаджень. Складання лісових карт. Розрахункова лісосіка. План і розміщення рубок лісу. Рубки формування та оздоровлення лісу. Проектування лісогосподарських та інших заходів. Користування недеревною продукцією лісу. Оцінка очікуваної лісівничої та економічної ефективності лісогосподарських робіт. Особливості лісовпорядкування лісів різного функціонального призначення. Облік лісового фонду, лісовий моніторинг. Розвиток безперервного лісовпорядкування в Україні.

### **Розділ «Економіка лісового господарства»**

Місце лісового господарства в національній економіці. Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази. Лісові економічні відносини. Основні та оборотні засоби. Трудові ресурси та оплата праці в лісовому господарстві. Собівартість і ціноутворення на продукцію лісового

господарства. Методи оцінки ефективності лісогосподарського виробництва. Фінансування і оподаткування лісового господарства. Планування і прогнозування розвитку лісового господарства

### **Розділ «Лісомисливське господарство»**

Основні положення ведення мисливського господарства України та Світу. Мисливські тварини України. Поняття мисливські угіддя. Методика обліку та бонітування угідь та тварин. Біотехнічні заходи у мисливських господарствах України. Мисливська зброя та мисливське собаківництво. Особливості полювання на Україні. Мисливські трофеї. Основні положення техніки безпеки на полюванні.

### **Розділ «Лісова пірологія»**

Основи теорії горіння. Види лісових пожеж. Охорона лісів від пожеж. Гасіння лісових пожеж. Лісопожежна стратегія і тактика. Наслідки лісових пожеж. Заходи по поліпшенню санітарного стану згарищ.

### 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

№ фахового завдання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь абітурієнта																				
Результати перевірки																				

Визначення оцінки: 20 позитивних відповідей – 200 балів  
19 позитивних відповідей – 190 балів  
18 позитивних відповідей – 180 балів  
17 позитивних відповідей – 170 балів  
16 позитивних відповідей – 160 балів  
15 позитивних відповідей – 150 балів  
14 позитивних відповідей – 140 балів  
13 позитивних відповідей – 130 балів  
12 позитивних відповідей – 120 балів  
11 позитивних відповідей – 110 балів  
10 позитивних відповідей – 100 балів

$k = 10,0$

#### **4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту очно або дистанційно. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспит вступник з'являється з документом, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка), при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – 2 астрономічні години. Користуватися при підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробила к.с.-г.н., доцент кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства Познякова С.І.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Розділ «Дендрологія»

1. Ворон В.П. Дерева та чагарники України. Атлас для практичних занять з дендрології / В.П. Ворон. – Х.: Нове слово, 2011. – 158 с.
2. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева й кущі. Голонасінні: Довідник / Кохно М.А., Гордієнко В.І., Захаренко Г.С. та ін.; за ред. М.А. Кохна, С.І. Кузнецова; НАН України, Нац. бот. сад ім. М.М. Гришка. – К.: Вища школа, 2001. – 207 с.
3. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина I. Довідник / Кохно М.А., Пархоменко Л.І., Зарубенко А.У. та ін.; за ред. М.А. Кохна. – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – 448 с.
4. Заячук В.Я. Дендрологія: Підручник / В.Я. Заячук. – Львів: Априорі, 2008. – 656с.
5. Колесников А. И. Декоративная дендрология. / А.И.Колесников – М.: Агропромиздат, 1974. – 704 с.
6. Познякова С.І. Дендрологія. Голонасінні: навч. посібник / С.І. Познякова, С.А. Лось; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2015. – 199 с.
7. Ситнік І.Й. Парки Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва / І.Й. Ситнік – Харк. нац. ун-т. – Вид. 2-ге, доп. і пероб. – Харків, 2017. – 225с.
8. Швиденко А.Й. Дендрологія. / А.Й. Швиденко, О.М. Данілова. – Чернівці: Рута, 2003. – 227с.
9. Познякова С.І. Дендрологія. Методичні вказівки до проходження навчальної практики для студентів факультету лісового господарства освітнього ступеня «Бакалавр» / І.Й. Ситнік, С.І. Познякова. – Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – 2017. – 40 с.
10. Познякова С.І. Дендрологічний парк ХНАУ імені В.В. Докучаєва: фотоальбом/ С.І. Познякова, І.Й. Ситнік, В.П. Сєвідов / Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. –Харків, 2016.– 52 с.

### Розділ «Лісознавство»

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. За редакцією чл. кор. ЛАНУ В.С. Свириденка. Арістей, Київ, 2004., – 543 с.
2. Ткаченко М.Е. общее лесоводство.– М.; Л.: Гослесбумиздат. 1955. – 600 с.
3. Швиденко А.Й., Остапенко Б.Ф. Лісознавство: Підручн. для вузів – Чернівці: Зелена Буковина, 2001. – 354 с.
4. Остапенко Б.Ф., Швиденко А.Й. Лесоводство и лесомелиорация, Киев: Вища школа, 1989. – 309 с.
5. Мелехов И.С., Лесоведение: Учебник для вузов – М.: Лесн. промышл. 1980. – 480 с.
6. Погребняк П.С. Общее лесоводство: Учебн. пособ. для студ. вузов. – М.: Колос, 1968. – 410 с.

7. Нестеров В.Г. Общее лесоводство: Учебн. для студ. вузов. – М.; Л.: Гослесбумиздат, 1954. – 656 с.
8. Воробьев Д.В. Типы лесов Европейской части СССР. – К.: Изд-во АН УССР, 1953. – 451 с.
9. Бельгард А.Л. Степное лесоразведение. – М.: Лесн. пром., 1971. – 316 с.
10. Белов С.В. Лесоводство: Учебн. пособ. для вузов. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 352 с.
11. Атрохин В.Г. Лесоводство. Учебн. для студ. вузов – М.: Лесная пром-ть, 1976. – 288 с.
12. Остапенко Б.Ф., Ткач В.П. Лісова типологія. Учб. Посібник ч-2. Харків 2002 - 180с.

### **Розділ «Лісівництво»**

1. Белов С. В. Лесоводство. – М.: Лесная промышленность, 1983. – 352 с.
2. Горшенин Н. М., Швиденко А. И. Лесоводство. – Львов: Вища школа, 1977. – 304 с.
3. Мелехов И. С. Лесоводство. – М.: Агропромиздат, 1989. – 473 с.
4. Остапенко Б. Ф. Лісівництво: навч.-метод. посіб. до складання курсового проекту / Б. Ф. Остапенко, В. П. Ткач, А. М. Салтиков. – Харків: ХНАУ, 2005. – 103 с.
5. Про затвердження порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок: постанова Кабміну – Чинна від 16 травня 2007 року, № 733. – Київ, 2007. – 20 с.
6. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів: постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. N 724.
7. Про затвердження Правил рубок головного користування: постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2009 р. № 364.
8. Про затвердження Санітарних правил в лісах України: постанова Кабінету Міністрів України від від 27 липня 1995 р. № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756).
9. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Киричок Л. С.. Лісівництво – 2-ге вид. – К.: Арістей, 2006. – 544 с.

### **Розділ «Лісова таксація»**

1. Анучин Н.П. Лесная таксація. М.: Лесная промышл., 1982. - 552 с.
2. Загребев В.В. Лесная таксація и лесоустройство. М.: Экология, 1991
3. Успенский В.В., Лозовой А.Д. Таксація леса. Прирост леса: Учебное пособие. – Воронеж: ВГЛТА, 1999. – 112 с.
4. Гром М.М. Лісова таксація Львів – НЛТУ України 2010.
5. Тюрин А.В., Науменко И.М., Воропанов П.В. Лесная вспомогательная книжка. М. – Л., Гослесбумиздат, 1956. – 532 с.
6. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Ч. 1. Польові роботи. – Ірпінь: Укрдержліспроєкт, 2006. – 75 с.
7. Пастернак В.П., Головашкін В.А. Лісова таксація: Навчально-методичний посібник / ХНАУ. – Х., 2004. – 64 с.

8. Пастернак В.П., Назаренко В.В. Лісова таксація: Навчально-методичний посібник / ХНАУ. – Х., 2019. – 111 с.

9. Лісова таксація. Методичні вказівки для використання польової ГІС Field-Map студентами факультету лісового господарства напряму 6.090103 – лісове і садово-паркове господарство / [В. П. Пастернак, І. Ф. Букша, Л. І. Ткач та ін.]. – Х. : ХНАУ, 2008. – 59 с.

### **Розділ «Лісове насінництво і розсадники»**

1. Лісові культури : навч. посіб. / Гордієнко М. І. , Гузь М. М. , Дебринюк Ю. М. , Маурер В. М. Львів : Камула, 2005. 608 с.

2. Лісове насінництво : навч. посіб. / Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Львів : Світ, 1998. 428 с.

3. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначання чистоти, маси 1000 насінин та вологості. К. : Держспоживстандарт України, 2009. 46 с.

4. ДСТУ 8558:2015. Насіння дерев і кущів. Методи визначення посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності). К. : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 87 с. (Національний стандарт України).

5. ДСТУ 9053:2020. Насіння дерев і кущів посівні якості. Технічні умови. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2021. 46 с.

6. ОСТ 56–57–81. Питомники лесные постоянные. Выбор участка и организация территории. Общие требования. - Введ.с 01.07.82. – М.,1981. - 10 с.

7. ОСТ 56-27-77 Семена деревьев и кустарников. Посевные качества. М. : Госкомитет стандартов СМ СССР, 1977. 9 с.

8. Осмола М. Х. Лісові культури. Лісові розсадники. / М. Х. Осмола. –К., 1995. – 92 с.

9. Редько Г. И. Лесные культуры / Г. И. Редько, А. Р. Родин, И. В. Трещевский. –М. : Агропромиздат, 1985. – 400 с.

### **Розділ «Лісові культури»**

1. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення і лісорозведення в рівнинних районах України. – Фастів. Поліфаст – 1998.– 508с.

2. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні.– Харків, Прапор.–2006.–384 с.– 1998.– 384 с.

3. Гордиенко М. И. Методические указания по изучению и исследованию лесных культур / М. И. Гордиенко / К., 1979. - 90 с.

4. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів. - К., 2010 - 97 с.

5. Лісові культури / Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю.М. , Маурер В.М. – Львів: Камула, 2005. – 608с.:іл.

6. Лісові культури / Гордієнко М.І. , Корецький Г.С., В.М. Маурер. – К., 1995. - 327 с.

7. Лісові культури і захисне лісорозведення / Калінін М.І. / Львів: Світ, 1994.–296 с.

8. Лісове насінництво / Дебринюк Ю.М. та ін. / Л.: Світ, 1998.- 428с.

9. Осмола М. Х. Лісові культури. Лісові розсадники. ) М. Х. Осмола - К., 1995.-92 с.

10. Редько Г. И. Лесные культуры / Г. И. Редько, А. Р. Родин, И. В. Трещевский - М.: Агропромиздат, 1985. - 400 с.

### **Розділ «Лісова меліорація»**

1. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України. – Фастів: Поліфаст, 1998. – 508 с.

2. Вакулук П.Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: Монографія. – Харків: Прапор, 2006. – 384 с.

3. Герасименко П. И. Лесная мелиорация. – К.: Вища школа, 1991. – 280 с.

4. Гладун Г.Б. Лісові меліорації агроландшафтів: словник-довідник основних термінів і визначень. – Х.: Нове слово 2003. – 164 с.

5. Гладун Г.Б., Трофименко М.Є., Лохматов М.А. Захисні лісові насадження: проектування, вирощування, впорядкування / За ред. Г.Б. Гладуна. – Х.: Нове слово, 2005. – 390 с.

6. Гладун Г.Б., Лохматов Н.А. В.В. Докучаев и лесные мелиорации. – Харьков, Нове слово, 2007. – 574 с.

7. Калінін М.І. Лісові культури і захисне лісорозведення. – Львів: Світ. – 1994. – 296 с.

8. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Система захисту ґрунтів від ерозії: Підручник для ВНЗ III – IV рівнів акредитації. – К.: Златояр, 2004. – 435 с.

### **Розділ «Лісоексплуатація»**

1. Биланин И.Н., Редькин А.К., Чувелев А.Я. Надежность и производительность полуавтоматических линий на нижних складах. - М.: ВНИИГПЕ-леспром., 1975. - 46 с.

2. Верхов И.Ф., Шелгунов Ю.В. Технология и машины лесосечных и лесоскладских работ. - М.: Лесная промышленность, 1981.-346 с.

3. Гомонай В.В. Методичні вказівки з організації проведення валки дерев бензиномоторною ланцюговою пилкою із звалювальним гідравлічним клином. - Львів: УкрДЛТУ, 1999. - 56 с

4. Гомонай М.В. Технология переработки древесины. М.: МГУ леса, 2002.- 232с.

5. Гороховский К.Ф., Калиновский В.П., Лившиц Н.В. Технология и машины лесосечных и лесоскладских работ. - М.: Лесная промышленность, 1980 - 357 с.

6. Залегаллер Б.Г., Ласточкин П.В., Бойков СП. Технология и оборудование лесных складов. - М.: Лесная промышленность, 1984. - 352 с.

7. Матвейко А.П. Технология и машины лесосечных работ. -Минск: Вышайшая школа, 1984. - 328 с.

8. Шкіря Т.М. Технологія і машини лісосічних робіт. - Львів: Тріада Плюс, 2003. - 352 с

9. Шкіря Т.М. Технология и машины лесосечных работ. -Львов: Вища школа, 1988. - 264 с.



### **Розділ «Деревинознавство»**

1. Божок О.П., Вінтонів І.С. Деревинознавство з основами лісового товарознавства. – К.: НМК ВО, 1992. – 320 с.
2. Вакин А.Т. и др. Пороки древесины. М.: Лесная промышленность, 1980, - 112с.
3. ГОСТ 2140-81. Древесина. Пороки.
4. Кречетов И.В. Сушка древесины. М.: Лесная промышленность, 1980, - 432с.
5. Лапиров-Скобло С.Я. Лесное товароведение. 3-е изд. М.: Высшая школа, 1968, -469с.
6. Осипенко Ю.Ф., Рябчук В.П. Лесное товароведение. Львов : Вища школа, 1979, -279с.
7. Рябчук В.П. Лісове товарознавство. Київ.: Навчально-методичний кабінет з вищої освіти при Мінвузі УРСР, 1991, - 236 с.
8. Уголев Б.Н. Древесиноведение с основами лесного товароведения. М.: Лесная промышленность, 1986, - 368 с.

### **Розділ «Лісовпорядкування»**

1. Анучин В.П. Лесоустройство. – М.: Экология, 1991 – 400 с.
2. Байтин А.А. Лесоустройство –М.: Лесн. пром-сть, 1974 – 352с.
3. Бугаев В.А. Основы лесоустройства. – Воронеж: Изд-во Воронеж ун-та, 1982 – 232с.
4. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування Київ, Арістей 2004-380 с.
5. Лесоустройство /Мурахтанов Е.С., Моисеев Н.А., Мороз П.И. и др. – М.: Леснпром-сть, 1983 – 344с.
6. Методика визначення розрахункової лісосіки. Затверджено наказом Держкомлісгоспу України від 14 вересня 2000р. №105.
7. Нормативні акти щодо ведення державного обліку лісів і державного лісового кадастру. – К., 1995 – 36с.
8. Порядок поділу лісів на групи, віднесення їх до категорій захисності та виділення особливо захисних земельних ділянок лісового фонду. Затверджено Постановою КМУ від 27 липня 1995р. №557 – К., 1995 – 10с.
9. Правила відновлення лісів і лісорозведення. Затверджено Постановою КМУ від 16 січня 1996р. №97 – К., 1996 – 8с.
10. Технологічна інструкція по безперервному лісовпорядкуванню лісового фонду України. – Ірпінь, 1994. – 88с.

### **Розділ «Економіка лісового господарства»**

1. Закон України "Про внесення змін до Лісового кодексу України" від 8 лютого 2006 р. №- 3404-ГУ
2. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу: підруч. / І.М. Синякевич. - Львів : Світ, 1996. - 184 с.
3. Синякевич І.М. Економіка лісокористування: навч. посіб. / І.М. Синякевич. - Львів : ІЗМН, 2000. - 402 с.

4. Пітер Пірс. Основи економіки лісового господарства / Пірс. Пітер. - К.: ЕКО-інформ, 2006. - 220 с.
5. Самуельсон П. Економіка: підручник / П. Самуельсон. - Львів : Світ, 1993. -493 с.
6. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : [навч. посібник] / Є.І. Сенько. – К. : Знання, 2012. – 487 с.
7. Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посіб. - 4-е вид. / Л.І. Шваб. - К.: Каравелла, 2007. - 584 с.

#### **Розділ «Лісомисливське господарство»**

1. Банников Л.Г., Успенский С.М. Охотничье-промысловые звери и птицы СССР. - М.: Лесн. пром-сть, 1973. - 166 с.
2. Бондаренко В.Д. Біотехнія: Навчальний посібник. - Львів: ІЗМН, 1998. - 4.1.-260 с.; 2002,-4.2.-348 с.
3. Бондаренко В.Д., Делеган І.В., Татаринів К.А. Мисливствознавство. - К.: НМК ВО, 1993.-200 с.
4. Злобин Б.Д. Подкормка диких животных.-М., 1985,- 144 с.
5. Кузякип В.А. Охотничья таксация. - М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 198 с.
6. Ларин С.А. Учет численности охотничье-промысловых животных. - М.: 1954.-96 с.
7. Русанов Я.С. Основы охотоведения. - М.: Физкультура и спорт, 1986. - 160 с.
8. Харченко М.Н. Охотоведение. - М.: МГУ, 2002. - 370 с.
9. Юргенсон П.Б. Биологические основы охотничьего хозяйства в лесах. - М.: Лесн. пром-сть, 1973. - 176 с.
10. Юргенсон П.Б. Охотничьи птицы и звери. - М.: Лесн. пром-сть, 1968. - 308 с.
11. Дементьев В.И. Основы охотоведения. - М.: Лесн. пром-сть, 1971. - 232 с.

#### **Розділ «Лісова пірологія»**

1. Горшенин Н.М. Лесная пирология/ Н.М. Горшенин, Н.А. Диченков, А.И. Швиденко. – Львов: Вища шк., 1981. – 160 с.
2. Свириденко В.С. Лісова пірологія/ В.С. Свириденко, О.Г. Бабіч, А.Й. Швиденко. – К.: Агрпромовидав України, 1999. – 172 с.
3. Белов С.В. Лесная пирология./ С.В. Белов. – Л.: ЛТА, 1982. – 68 с.
4. Мелехов И.С. Лесная пирология/ И.С. Мелехов, С.И. Душа-Гудым, Е.П. Сергеева – М.: МЛТИ, 1982. – 67 с.
5. Червонный М.Г. Охрана лесов: учебн. для техникумов/ М.Г. Червонный. – М.: Лесн. пром.-сть, 1981. – 240 с.
6. Указания по противопожарной профилактике и регламентации работы лесопожарных служб/ ЦБНТИЛХ. – М., 1973. – 25 с.

Зразок «Екзаменаційний білет»

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № \_\_**  
**фахового вступного іспиту**

Ступінь освіти магістр  
Спеціальність 205 «Лісове господарство»  
Освітня програма «Лісове господарство»

1. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
6. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
7. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
8. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
9. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
10. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_